

RIJEČ BOŽJA TIJELOM POSTADE (Iv 1,14),
EVANĐELJE OČEVO POZVANO DA BUDE UZVRAĆENO

Pismo Generalnoga ministra za Božić 2009.

Draga braćo,
Gospodin vam dao mir!

800. obljetnica utemeljenja Reda

Bliži se kraju jubilejska godina kojom smo se spominjali 800. obljetnice utemeljenja našega Reda, kad je Gospodin papa potvrdio evanđeoski oblik života *formam vitae* što ga je Svevišnji objavio Franji i što je *Siromašak* dao napisati u malo jednostavnih riječi (usp. OR 14,15). Završavajući slavlje želimo još jednom hvaliti i blagoslivljati Svevišnjega, Svemoćnoga i dobrog Gospodina za dar Franje Crkvi i svijetu, i za dar tolike braće i sestara koji su kroz to vrijeme, slijedeći nadahnuće Gospodinovo (usp. NPr, 2,1), živjeli u kreativnoj i radosnoj vjernosti oblik života što nam ga je Franjo predao. Među svima njima ističe se Klara, Franjina *Biljčica*.

Slavlja 800. obljetnice utemeljenja Reda manje braće započela su neodgodivim pozivom na *preutemeljdbu*, tj. pozivom da se vratimo temeljima naše karizme; da se vratimo korijenima naše duhovnosti i, istodobno da u svjetlu Evanđelja prepoznamo, čitamo i tumačimo znakove vremena: «bljeskove svjetla prisutne u tamnoj noći naroda, svjetionike proizvođače nade» (*Gospodin ti dao mir* = *Sdp 6*), «pozive koje Duh upućuje i koji očekuju odgovor» (*Nositelji dara Evanđelja* = *PdV 14*).

Tada je u našim srcima snažno odjeknuo poziv da «se rodimo nanovo odozgor (Iv 3,3), da proročke riječi Evanđelja ne ublažujemo kako bismo ih prilagodili nekom ugodnom stilu života (usp. *Sdp 2*), jer ćemo samo tako, osloboditeljskom snagom Evanđelja, moći iznutra hraniti naš razlomljen, nejednak i smisla gladan svijet, onako kako su to u svome vremenu učinili Franjo i Klara iz (usp. *Sdp 2*), postajući tako sami «čitljivim znakovima života za svijet žedan novih nebesa i nove zemlje» (*Sdp 7*). Taj isti poziv na obraćenje danas nastavlja nas pratiti na našem putu kao zahtjev da rodimo novo razdoblje i da probudimo novu viziju života, učvršćenu na pravednosti, ljubavi i miru (usp. *Sdp 2*).

I vraćajući se na bitno, na naše korijene i temelje, susreli smo se s Evanđeljem. Nije ni moglo biti drugačije jer je naše bratstvo ukorijenjeno, ima svoj početak u slušanju Evanđelja i, prema tome, u Kristu koji nam po njemu govori (usp. *PdV 6*). Sjećajući se zahvalno i radosno naše prošlosti postali smo svjesniji činjenice da je, kako bismo kušali milost početaka, živjeti sadašnjost sa strastvenošću i prigrbljujući budućnost s nadom (usp. *Novo millennio ineunte*, 1), a to su konačni ciljevi jubilejskih slavlja, bilo nužno vratiti se Evanđelju, staviti Krista u središte naših života, jer će samo tako naš život moći povratiti ljepotu, poeziju i zanos početaka.

Naslutili smo također i put koji, osim što će nas dovesti do bitnoga u iskustvu naše vjere i naše duhovnosti, također nas želi dovesti do toga da odgovorimo na najdublje zahtjeve našega društva. Taj smo put označili s tri riječi: usredištiti se, usredotočiti se i odsredištiti se (*centrarsi, concentrarsi, e de-centrarsi*). *Usredištiti* se u onoga koji za nas treba biti se: dobro, sve dobro, najviše dobro, kao što je bio za Franju (usp. *PoBLE 4*). Iz toga imati srce stalno okrenuto Gospodinu (usp. NPr 22,19), nam se predstavljalo i nastavlja se predstavljati kao *prioritet prioriteta*; napustiti svaku zapreku i ostaviti po strani svaku zabrinutost, da bismo mogli služiti, ljubiti i častiti Gospodina Boga s čistim srcem (usp. NPr 22,26), učinilo nam se i čini kao veliki izazov pred nama

u ovom trenutku u kojemu se aktivizam, čak i onaj apostolski, predstavlja kao bijeg naprijed koji uzalud nastoji ispuniti prazninu Boga u našoj vlastitoj egzistenciji. *Usredotočiti se* na bitne elemente naše karizme s nakanom da izbjegnemo razlomljenost i raspršenost koje nas stalno pogađaju. I te temeljne elemente smo raspoznali u *Prioritetima* koji nas prate od Kapitula 1997. godine kao «ključevi čitanja da bismo živjeli svoj identitet i da bismo razumjeli očekivanja svijeta» (*Sdp* 4), i koji će, odlukom Duhovskog kapitula 2009. godine nastaviti pratiti nas u ovom šestogodištu (usp. *Nalozi* 1). Ti *Prioriteti* – duh molitve i pobožnosti, bratski život u zajedništvu, malenost, siromaštvo i solidarnost, evangelizacija i formacija – nisu opcionalne vrijednosti, nego vrijednosti koje nas identificiraju ka Manju braću, stupovi naše vjernosti Evandjelju, posljedica radikalnoga evanđeoskoga života, onako kako ga je Franjo živio i nama predložio u *propositum vitae*. *Odsredištiti se* da se krene u svijet, naš samostan, i ondje, *inter gentes*, naviješta da je samo On Svemogući (usp. *PBr* 9). Danas smo, više nego ikada, svjesni da nismo bili pozvani radi nas samih, nego za druge, i da naša bratstva nisu radi za same sebe, nego da učine da se upozna Božje kraljevstvo. Mi smo i želimo i dalje biti *fratri puka* i zbog toga trebamo izići na putove svijeta kao *nositelji dara Evandjelja*.

Pred budućnošću

Prihvativši našu potpunu pripadnost Gospodinu – *usredištiti se* – i naš identitet Manje braće – *usredotočiti se* – sada je trenutak da pođemo po svem svijetu – *odsredištiti se* – uvijek *inter gentes*, ipak i *ad gentes*, da, svojim životom i svojom riječju nosimo Radosnu vijest svim muškarcima i ženama dobre volje.

Generalni kapitul 2009. godine u završnom dokumentu *Nositelji dara Evandjelja* nas ovako zamišlja i definira: «koračajući putovima svijeta kao manja braća evangelizatori srcem okrenutim Gospodinu» (*PdV* 10). Evo našega programa za sadašnjost punu strastvenosti za Kraljevstvo i za budućnost u nadi: oživjeti karizmu, dinamizirajući poslanje. Evo našeg zalaganja u slijedećim godinama: oživjeti u nama misijski i evangelizatorski žar, da *uzvratimo dar Evandjelja*, unutar zemljopisnih granica naših naroda, ali, ako se to sviđa Gospodinu, sve do krajeva zemlje.

Da, svjesni da je «Evandjelje dar određen da bude uzajaman», pozvani smo ići putovima svijeta, *prelazeći granice*, zemljopisne i kulturalne granice, «da učinimo ponudu vjere po uzajamno podijeljenom svjedočenju» (*PdV* 11) sa svim drugim djelatnicima evangelizacije: svećenicima, redovnicima i redovnicama, s laicima; i polazeći uvijek od «središnjosti koju dugujemo trojstvenom Bogu kao integracijskome načelu našega života, naših bratstava i naše braće» (*PdV* 12), jer samo polazeći od te pretpostavke vjere moći ćemo shvatiti da je evangelizatorsko poslanje bitno uključeno u naš franjevački poziv (usp. *PdV* 12). Nijedna zapreka ne može zadržati nekoga tko je dotaknut dinamizmom Evandjelja.

Taj trajni napor da se *prijeđu granice* omogućit će nam da se nastanimo u pukotinama razlomljenoga svijeta, često označenoga «diskriminacijama, isključivostima i, u graničnim slučajevima, fizičkim, psihičkim i ideološkim nasiljem» (*PdV* 22). Naša povijest je povijest inkulturacije i utjelovljenja, osobito među manje sretnim narodima. Iz svoga franjevačkog identiteta prepoznajmo hitnost da «se damo zavesti od zaboravljenih i neljudskih samostana gdje su ljepota i dostojanstvo osobe stalno zatamnjene» (*Sdp* 37), potrebu da s većom odlučnošću otkrijemo «granična i rubna mjesta» (*Gospodin nam govori na putu* = *Ggp* 33), i da u njima, polazeći od *logike dara* i od besplatnoga služenja, s kreativnošću i maštom, *uzvratimo dar siromasima*, našim učiteljima (usp. Ivan Pavao II., *Poruka* 8. 2.2004.). Upravo polazeći od tih načela, i imajući naumu izazove koji su pred nama, pozvani smo učiniti ozbiljnu reviziju našega evangelizatorskoga poslanja i, s jasnoćom i odvažnošću, započeti neistražene putove prisutnosti i svjedočenja (usp. *Ggp* 33.35).

U ovim trenucima moram priznati da se je misijski žar među nama smanjio u ovim posljednjim godinama. Jednako tako je vidljiva činjenica da u nekoj braći i jedinicama nepokretnost prijete da paralizira evangelizatorski dinamizam. U svemu tome nije drugotna težina određenih struktura koje nas priječe da se osjećamo slobodnima u trenutku kad se polazi u druge zemlje, ili u trenutku započinjanja novih evangelizatorskih prisutnosti koje su više u skladu sa današnjim zahtjevima. Kapitul 2009. godine nas je s pravom pozvao da se *odsredištimo od nas samih*, po primjeru Isusa Krista (usp. *Fil 2,6-7*), da *budemo manje upućeni na sebe*, da se manje brinemo za vlastito preživljavanje, da nadvladavamo provincijski mentalitet i da rastemo u smislu pripadnosti Redu (usp. *PdV 14.31*). Sve sam više uvjeren u potrebu preustroja naših prisutnosti ako hoćemo da naša bratstva uistinu budu *bratstva-znak*, proročka bratstva, i ako hoćemo odgovoriti na naš misijski poziv *ad gentes*, jednako tako sam uvjeren i u potrebu prikladne formacije, početne i trajne, u ključu evangelizatorskog poslanja. Postaje, stoga, sve nužnija potreba poučljivost Duhu, koji puše gdje hoće i kad hoće, i nagoni nas u poslanje, da iziđemo ususret drugome da mu priopćimo Radosnu vijest; postaje hitnije pažljivo čitanje znakova vremena i mjesta da se dopustimo da nas izazovu da se stvarno i učinkovito utjelovimo u društveno-kulturalnu stvarnost naših naroda i našega društva. No, osobito nužnim postaje njegovanje trinitarne vjere i duhovnosti.

U tom kontekstu trebamo biti samokritični i pitati se, kako to od nas traži Kapitul 2009. godine, «ne označuju li nepokretnost i ustajalost, koje prijete da paraliziraju svaki evangelizatorski dinamizam, krizu vjere koja dotiče neke od nas» (*PdV 12*). Samo trojedini Bog nas izvodi iz nas samih prema susretu s drugim, s različitim od nas (usp. *Spc 22*). Da nam, slučajno, ne nedostaje autentično iskustvo Boga? Samo «autentično iskustvo Boga, naime, pokreće nas jer nije moguće osjetiti beskrajni zagrljaj Boga koji je ludo zaljubljen jer je ljubav i samo ljubav, a da se ne osjeti neodgodiva potreba da se to isto iskustvo uzajamno podijeli» (*PdV 11*). Neće li biti da smo previše usredišteni na sebe same i ne damo se propitkivati od fenomena kao što su interkulturalnost, zahtijevanje i brana ljudskih prava, ekonomske kriza, razaranje okoliša, duhovno i materijalno siromaštvo koji nas okružuju? (usp. *PdV 14*). Neće li biti da okrećemo leđa nastajanju svijeta, a naše je poslanje upravo to da pratimo naš svijet, ne kao onaj tko ima odgovore za sve, nego jer smo kao i naši suvremenici *prosjaci smisla*? (usp. *PdV 29*, Ggp 6).

Božić je

Draga braćo, Božić je. Blagoslovljeni samo darom, najizvršnjim darom koji čovječanstvu izvire iz Očeva srca: «njegov blagoslovljeni i slavni Sin koji nam je darovan i koji je za nas bio rođen» (*2P 11*). To je Radosna vijest koju smo primili kao dar i koje nismo gospodari i, prema tome, trebamo uzvratiti: «Evandjelje Isusa Krista, Sina Božjega» (*2 Čel 15*). Otac i brat Franjo živio je Božić kao dar koji treba uzvratiti.

Ustanite, krenite!

Osjećam, draga braćo, da nam Gospodin govori, štoviše, dovikuje nam: *Ustanite, krenite!* Liječite rane vašega svijeta prateći u mjestima prijeloma vašu braću i sestre u zajedničkom projektu mira i pravednosti, ukorijenjenom u Evandelju; i, po primjeru Sina Božjega, *oplijenite se*, prihvatite stanje muškaraca i žena vašega vremena (usp. *Fil 2,6-7*), i kao apostol Pavao, učinite se sve svima, sve činite za Evandelje (usp. *1 Kor 9,22-23*).

Ustanite, krenite! Brinite se za evanđeosku kvalitetu vašega bratskoga života čineći da molitveni život živite kao očiti prioritet, tako da vaša bratstva budu istinske “škole molitve”; da u njima komunikacija bude tako gusta da postane moguće izražavati i slaviti radost vašega poziva i

vašega iskustva vjere; da u njima bude “majčinska” pratnja jednih s drugima i da braća u njima ostanu u trajnom stavu razlučivanje.

Ustanite, krenite! Prihvatite Evanđelje u svoj život, pustite da se ono u vama nastani, i samo će Evanđelje promijeniti vaše živote, kako je promijenilo Franjin život, i učinit će *življenim Evanđeljem* (usp. *PdV* 5). Danomice se hranite Evanđeljem da se utažena žeđ pretvori u poruku, kao u slučaju Samarijanke (usp. *Ggp* 17). Pođite u svijet i, u bratstvu i polazeći od bratstva, i uvijek u zajedništvu s Crkvom, naviještajte svima da je Isus, Očevo Evanđelje čovječanstvu, očitovanje Boga ljubavi, naš brat, Spasitelj čovječanstva.

Ustanite, krenite!

SRETAN BOŽIĆ SVIMA!

Rim, 8. prosinca 2009. g.
Svetkovina Bezgrješnoga začeća
Kraljice i Majke Reda manje braće

Fra José Rodríguez Carballo, OFM
generalni ministar

Prot. 100409